

ZAKON O KOMUNALNIM DELATNOSTIMA

I. OSNOVNE ODREDBE

Clan 1.

Ovim zakonom određuju se komunalne delatnosti i ureduju opšti uslovi i način njihovog obavljanja.

Clan 2.

Opština, grad, odnosno grad Beograd (u daljem tekstu: opština), u skladu sa ovim zakonom, uređuje i obezbeđuje uslove obavljanja komunalnih delatnosti i njihovog razvoja.

Clan 3.

Komunalne delatnosti su delatnosti od opšteg interesa.

Komunalne delatnosti obavljaju se na način kojim se obezbeđuje zadovoljavanje potreba korisnika komunalnih proizvoda i komunalnih usluga na određenom području.

Komunalnu delatnost obavlja javno komunalno, odnosno drugo preduzeće i preduzetnik, zavisno od prirode komunalne delatnosti i konkretnih uslova i potreba u opštini, u skladu sa zakonom i propisima donetim na osnovu zakona.

Clan 4.

Komunalne delatnosti, u smislu ovog zakona, su delatnosti proizvodnje i isporuke komunalnih proizvoda i pružanje komunalnih usluga, koji su nezamenjiv uslov života i rada građana i drugih subjekata na određenom području, i to:

- 1) precišćavanje i distribucija vode;
- 2) precišćavanje i odvođenje atmosferskih i otpadnih voda;
- 3) proizvodnja i snabdevanje parom i toplom vodom;
- 4) prevoz putnika u gradskom saobraćaju;
- 5) održavanje cistoce u gradovima i naseljima u opštini;
- 6) uređenje i održavanje parkova, zelenih i rekreacionih površina;
- 7) održavanje ulica, puteva i drugih javnih površina u gradovima i drugim naseljima i javna rasveta;
- 8) održavanje deponija;
- 9) uređenje i održavanje groblja i sahranjivanje.

Skupština opštine može, kao komunalne delatnosti, odrediti i druge delatnosti od lokalnog interesa i propisati uslove i način njihovog obavljanja (dimnicarske usluge, održavanje javnih WC-a, održavanje javnih kupatila, kafilerija, javnih prostora za parkiranje, održavanje pijaca i pružanje usluga na njima, održavanje javnih bunara i cesmi, kao i druge delatnosti od lokalnog interesa).

Clan 5.

Komunalne delatnosti iz člana 4. ovog zakona jesu:

- 1) precišćavanje i distribucija vode je sakupljanje, prerada, odnosno precišćavanje vode i isporuka vode korisnicima za pice i druge potrebe, vodovodnom mrežom do mernog instrumenta potrošača;
- 2) precišćavanje i odvođenje atmosferskih i otpadnih voda je sakupljanje i uklanjanje otpadnih, atmosferskih i površinskih voda sa javnih površina

- kanalizacijom, odvodnim kanalima, drenažom ili na drugi način, njihovo precišćavanje i ispuštanje iz mreže, održavanje kanalizacione mreže, kanala, slivnika i drugih objekata za uklanjanje voda, čišćenje septičkih jama, kao i sakupljanje iskorišćenih voda od priključka potrošača na uličnu mrežu i odvođenje kanalizacionom mrežom, precišćavanje i ispuštanje iz mreže;
- 3) proizvodnja i snabdevanje parom i toplom vodom je proizvodnja, sakupljanje i isporuka tople vode i pare iz daljinskog centralizovanog izvora ili pojedinačnih izvora za grejanje stambenih zgrada i stanova, kao i poslovnih prostorija, toplovodnom mrežom do podstanica potrošača, odnosno mernog instrumenta, obuhvatajući i podstanicu, odnosno merni instrument;
- 4) prevoz putnika u gradskom saobraćaju je obavljanje prevoza putnika na području grada i drugog naselja, kao i prevoz između naseljenih mesta na teritoriji grada, odnosno drugog naselja u opštini tramvajima, trolejbusima, autobusima;
- 5) održavanje čistoće u gradovima i naseljima u opštini je sakupljanje smeća i drugih prirodnih i veštačkih otpadaka iz stambenih, poslovnih i drugih objekata, osim industrijskog otpada i opasnih materija, njihovo odvoženje i odlaganje, uklanjanje otpada iz posuda za otpatke na javnim mestima, kao i smeća i drugog otpada sa ulica i javnih površina, čišćenje i pranje ulica, trgova, parkirališta i drugih javnih površina;
- 6) uređenje i održavanje parkova, zelenih i rekreacionih površina je zasadivanje drveća, zaštitnog zelenila i drugog rastinja i trava, kresanje drveća i košenje trave, održavanje, opremanje i čišćenje parkova, skverova, priobalja i drugih javnih zelenih površina (pored i oko stambenih zgrada i u stambenim blokovima), održavanje i čišćenje površina za rekreaciju, održavanje i uređivanje javnih plaža i sl;
- 7) održavanje ulica, puteva i drugih javnih površina u gradovima i drugim naseljima je popravka, rekonstrukcija, modernizacija i izvođenje drugih radova na održavanju ulica i saobraćajnica, javnih površina (trgova, platoa i sl.), horizontalne i vertikalne saobraćajne signalizacije i javne rasvete;
- 8) održavanje deponija je opremanje deponija za bezbedno odlaganje, obradu, neutralisanje i uništavanje komunalnog otpada i otpada opasnih materija u gradovima i naseljima, kao i selekcija i prerada sekundarnih sirovina iz otpada na deponijama;
- 9) uređenje i održavanje groblja i sahranjivanje je opremanje prostora za sahranjivanje, izgradnja i održavanje staza, uređivanje, opremanje i održavanje objekata za pogrebne usluge i krematorijuma, održavanje grobova, ukop ili kremiranje umrlih, njihov prevoz i prenos i pružanje drugih pogrebnih usluga.

II. OBEZBEDIVANJE USLOVA ZA OBAVLJANJE KOMUNALNIH DELATNOSTI

Član 6.

Opština obezbeđuje organizovano i trajno obavljanje i razvoj komunalnih delatnosti, a naročito:

- 1) materijalne, tehničke i druge uslove za izgradnju, održavanje i funkcionisanje komunalnih objekata i za obezbeđivanje tehničkog i tehnološkog jedinstva sistema;
 - 2) opšte uslove za trajno i kontinuirano obavljanje komunalnih delatnosti;
 - 3) potreban obim i kvalitet komunalnih usluga u zavisnosti od potreba i materijalnih mogućnosti korisnika usluga, materijalnih mogućnosti opštine, kao i od mogućnosti za razvoj komunalne delatnosti;
 - 4) ostvarivanje nadzora i kontrole u obavljanju komunalnih delatnosti.
- Komunalnim objektima, u smislu stava 1. tačka 1. ovog zakona, smatraju se

gradevinski objekti sa uredajima, instalacijama i opremom, sama postrojenja, uredaji i instalacije i drugi objekti koji služe za proizvodnju komunalnih proizvoda i pružanje komunalnih usluga korisnicima, kao i uređeno gradevinsko zemljište i druga dobra u opštoj upotrebi.

Clan 7.

Obavljanje komunalnih delatnosti može da se organizuje za dve ili više opština, odnosno više naselja, pod uslovima utvrđenim zakonom i sporazumom skupština tih opština.

Sporazumom iz stava 1. ovog clana skupštine opština ureduju narocito: medusobna prava i obaveze u obezbeđivanju uslova za obavljanje komunalnih delatnosti na podrucjima tih opština, prava i obaveze komunalnog, odnosno drugog preduzeca ili preduzetnika u obavljanju te delatnosti, kao i nacin donošenja odluka u slucaju nesaglasnosti opština o pojedinim pitanjima vezanim za obavljanje komunalne delatnosti cije rešavanje ne trpi odlaganje (saglasnost na cene, vršenje kontrole i dr.).

Clan 8.

Za obavljanje komunalnih delatnosti opština osniva javna komunalna preduzeca, ili njihovo obavljanje poverava drugom preduzecu, odnosno preduzetniku, u skladu sa zakonom i propisom skupštine opštine.

Delatnosti precišćavanja i distribucije vode, precišćavanja i odvođenja atmosferskih i otpadnih voda, proizvodnje i snabdevanje parom i toplom vodom, kao i tramvajski, trolejbuski i šinski prevoz putnika u gradskom saobraćaju, obavljaju javna komunalna preduzeca.

Pojedine komunalne delatnosti iz stava 2. ovog clana, odnosno obavljanje tih delatnosti na određenom podrucju, kad osnivanje javnog preduzeca ne bi bilo racionalno obzirom na obim poslova i broj korisnika, opština može poveriti drugom preduzecu i preduzetniku ugovorom.

Opština može osnovati javno komunalno preduzeće za obavljanje i drugih delatnosti iz clana 4. ovog zakona ili njihovo obavljanje poveriti drugom preduzecu ili preduzetniku na nacin iz stava 3. ovog clana.

Za obavljanje delatnosti javne rasvete ugovor se zaključuje sa preduzecem koje vrši distribuciju elektricne energije na određenom podrucju, neposrednom pogodbom.

Clan 9.

Skupština opštine može odluciti, na predlog mesne zajednice, da se o organizovanju obavljanja pojedinih komunalnih delatnosti ili poslova iz okvira tih delatnosti u seoskim i izdvojenim seoskim naseljima, kada te delatnosti služe isključivo potrebama stanovništva i drugih subjekata u tim naseljima, stara mesna zajednica (održavanje seoskih grobalja, održavanje javnih cesmi i sl).

Clan 10.

Pojedine poslove iz okvira svoje delatnosti javno komunalno preduzeće može poveriti drugom preduzecu ili preduzetniku, na nacin i po postupku utvrđenom propisom skupštine opštine, pod uslovom da nisu u funkciji ostvarivanja jedinstva tehnicko-tehnološkog sistema i da je osnivač za to dao saglasnost.

Clan 11.

Obavljanje komunalnih delatnosti ili pojedinih poslova iz okvira tih delatnosti koje se, saglasno ovom zakonu mogu poveriti preduzecu ili preduzetniku vrši se na vreme do pet godina.

Ukoliko se obavljanje komunalnih delatnosti ili pojedinih poslova iz okvira tih delatnosti poverava preduzecu ili preduzetniku koji preuzima obavezu ulaganja sredstava u tu delatnost, period na koji se poveravanje vrši može trajati onoliko koliko traje period povracaja uložениh sredstava, ali ne duže od 25 godina.

Javno komunalno preduzeće koje je osnovala opština za obavljanje delatnosti iz

clana 8. stav 4. ovog zakona, po isteku pet godina po osnivanju, odnosno po isteku perioda iz stava 2. ovog clana, konkuriše za dobijanje poslova pod jednakim uslovima sa ostalim zainteresovanim preduzecima i preduzetnicima, a na nacin i po postupku utvrđenim propisom skupštine opštine.

Clan 12.

Skupština opštine propisuje uslove i nacin poveravanja obavljanja komunalnih delatnosti na osnovu javnog konkursa, a narocito: uslove i nacin sprovođenja javnog konkursa; pitanja koja se obavezno regulišu ugovorom; opštinski organ koji u ime opštine zaključuje ugovor; vreme na koje se zaključuje ugovor; uslove i postupak raskida ugovora pre isteka vremena na koje je zaključen i prava i obaveze koje iz toga proisteknu.

Propisom iz stava 1. ovog clana određuje se i nacin kontrole u obavljanju komunalnih delatnosti, odnosno pružanju komunalnih usluga poverenih drugim preduzecima i preduzetnicima i određuje organ opštine koji ce se starati o obezbeđivanju ugovorom preuzetih obaveza.

Izuzetno od odredaba stava 1. ovog clana, skupština opštine može odluciti da se obavljanje komunalnih delatnosti u smislu clana 8. st. 3. i 4. ovog zakona poveri drugom preduzecu ili preduzetniku prikupljanjem ponuda ili neposrednom pogodbom.

U slucaju iz stava 3. ovog clana skupština opštine je dužna da obezbedi pregled i strucnu ocenu podnetih ponuda od strane specijalizovane organizacije, u zavisnosti od vrste delatnosti, sa eventualnim nalazima za revidovanje ponude.

Clan 13.

Skupština opštine propisuje uslove i nacin organizovanja poslova u vršenju komunalnih delatnosti i uslove za korišćenje komunalnih proizvoda, odnosno komunalnih usluga, a narocito:

- 1) tehnicko, sanitarno-higijenske i zdravstvene i druge posebne uslove za obavljanje delatnosti kojima se obezbeduje određeni obim, vrsta i kvalitet usluga, ako njihov kvalitet nije propisan;
- 2) nacin obezbeđivanja kontinuiteta u vršenju komunalnih delatnosti;
- 3) prava i obaveze javnog komunalnog ili drugog preduzeca, odnosno preduzetnika, koji obavljaju komunalnu delatnost i korisnika komunalnih proizvoda i usluga;
- 4) nacin naplate cene za komunalne proizvode, odnosno za korišćenje komunalnih usluga, kao i prava korisnika u slucaju neisporuke ili nekvalitetne isporuke komunalnog proizvoda i nevršenja, odnosno nekvalitetnog vršenja komunalne usluge;
- 5) nacin postupanja i ovlašćenja organa opštine u slucaju prekida u proizvodnji komunalnih proizvoda ili pružanju usluga u slucaju nepredviđenih okolnosti (havarija, elementarnih nepogoda, prekida isporuke energenata za rad postrojenja i dr.) ili štrajka, kao i operativne mere koje preuzima javno komunalno ili drugo preduzeće, odnosno preduzetnik u tim slucajevima, kao i red prvenstva u isporuci komunalnih proizvoda i pružanju komunalnih usluga, kad usled više sile dode do smanjenog obima u vršenju tih delatnosti, odnosno usluga.

Skupština opštine propisuje nacin organizovanja poslova na uređivanju i održavanju groblja, grobova i krematorijuma i druge uslove vezane za obavljanje pogrebnih usluga.

III. USLOVI I NACIN OBAVLJANJA KOMUNALNIH DELATNOSTI

Clan 14.

Komunalnu delatnost mogu obavljati javna i druga preduzeca i preduzetnici ako ispunjavaju uslove u pogledu tehnicko-tehnološke opremljenosti i organizacione i kadrovske osposobljenosti, a u zavisnosti od vrste i prirode komunalne delatnosti, odnosno poslova, kao i druge uslove koje utvrdi svojim propisom

skupština opštine.

Javno komunalno preduzece i drugo preduzece, odnosno preduzetnik kome je povereno obavljanje komunalne delatnosti (u daljem tekstu: komunalno preduzece i preduzetnik) organizuju svoj rad i poslovanje na nacin kojim se obezbeduje:

- 1) trajnost, odnosno kontinuitet u obavljanju komunalnih delatnosti;
- 2) obim i vrsta komunalnih proizvoda i usluga, kojima se postiže potreban nivo u zadovoljavanju potreba korisnika;
- 3) odgovarajuci kvalitet komunalnih proizvoda i usluga, koji podrazumeva narocito: zdravstvenu i higijensku ispravnost prema propisanim standardima i normativima, tacnost u pogledu rokova isporuke, sigurnost korisnika u dobijanju usluga, pouzdanost u pružanju usluga i zaštite životne sredine;
- 4) razvoj i unapređivanje kvaliteta i asortimana komunalnih proizvoda i usluga, kao i unapređivanje organizacije rada, efikasnosti i drugih uslova proizvodnje i pružanja usluga;
- 5) red prvenstva u snabdevanju komunalnim proizvodima i u pružanju komunalnih usluga u slucaju više sile, u skladu sa propisom opštine;
- 6) mere zaštite i obezbedenje komunalnih objekata, uredaja i instalacija;
- 7) stalna funkcionalna sposobnost komunalnih objekata, održavanjem gradevinskih i drugih objekata, postrojenja i opreme koji služe za obavljanje komunalnih delatnosti.

Clan 15.

Isporuka komunalnog proizvoda, odnosno pružanje komunalne usluge, ne može da se uskrati korisniku, osim u slucajevima i pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.

Isporuka komunalnog proizvoda, odnosno pružanje komunalne usluge može se uskratiti privremeno korisniku, ako komunalni proizvod, odnosno uslugu koristi nenamenski, preko dozvoljenog obima ili drugog propisanog uslova ili samovlasno bez odobrenja nadležnog organa, odnosno organizacije, ako ne placa komunalnu uslugu u propisanim rokovima i ako preuzimanje komunalnog proizvoda, odnosno usluga vrši preko objekata, uredaja i instalacija koje ne ispunjavaju uslove u pogledu tehnicke ispravnosti, sanitarne zaštite, zaštite životne sredine i druge propisane uslove.

Po prestanku razloga za uskracivanje komunalnog proizvoda, odnosno komunalne usluge, komunalno preduzece, odnosno preduzetnik su dužni da u roku od tri dana od dana podnošenja zahteva korisnika, nastavi pružanje komunalne usluge.

Skupština opštine bliže utvrđuje u kojim slucajevima iz stava 2. ovog clana i pod kojim uslovima se može uskratiti isporuka komunalnog proizvoda, odnosno komunalnih usluga fizickim ili pravnim licima.

Clan 16.

Isporuka komunalnog proizvoda, odnosno pružanje komunalne usluge ne može se vršiti za objekte izgradene bez odobrenja nadležnog organa uprave.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog clana, ukoliko postoje tehnicke mogucnosti, i ako je u skladu sa zakonom pokrenut postupak za pribavljanje odobrenja za izgradnju, može se odobriti privremeno isporuka komunalnog proizvoda, odnosno pružanje komunalne usluge za objekte izgradene bez odobrenja za gradnju do dana stupanja na snagu ovog zakona, dok se za taj objekat ne pribavi odobrenje u skladu sa propisima o izgradnji objekata.

U slucaju da se prikljucivanje na komunalni objekat izvrši protivno odredbama ovog zakona, nadležna opštinska inspekcija donece nalog o iskljucenju, na nacin i po postupku koji utvrđuje skupština opštine.

Clan 17.

Ako dode do poremećaja ili prekida u isporuci komunalnih proizvoda i pružanju komunalnih usluga usled više sile ili drugih razloga koji se nisu mogli predvideti, odnosno spreciti, moraju se bez odlaganja preduzeti mere na otklanjanju uzroka poremećaja, odnosno prekida ili na drugi nacin obezbediti

zadovoljavanje potreba njihovih korisnika.

Mere koje komunalno preduzeće, odnosno preduzetnik preduzima u slučaju iz stava 1. ovog člana su naročito:

- 1) privremeno snabdevanje korisnika komunalnim proizvodima iz alternativnih izvora kad je to moguće (priručni uređaji za snabdevanje vodom, prebacivanje na druge izvore toplote, povezivanje na druge instalacije i uređaje za isporuku gasa i sl.);
- 2) radno angažovanje zaposlenih na otklanjanju uzroka poremećaja, odnosno razloga zbog kojih je došlo do prekida u snabdevanju komunalnim proizvodima i pružanju komunalnih usluga, pod uslovima utvrđenim zakonom, kao i angažovanje trećih lica u obezbeđivanju uslova isporuke osnovnih komunalnih proizvoda ili vršenje komunalnih usluga;
- 3) hitne popravke i zamena instalacija i uređaja kojima se obezbeđuju proizvodnja ili vršenje komunalnih usluga, kao i zaštitu komunalnih objekata, uređaja i instalacija od daljih havarija;
- 4) druge mere predviđene propisom opštine.

Član 18.

U slučaju štrajka, kad se u skladu sa aktom osnivača ne obezbedi minimum procesa rada u obavljanju komunalnih delatnosti, odnosno pružanju komunalnih usluga, odnosno kad takav akt nije donet, mogu se preduzeti posebne mere utvrđene ovim zakonom, ako bi usled toga mogla da nastupi neposredna opasnost ili izuzetno teške posledice za:

- 1) život i zdravlje ljudi (neobavljanje poslova na precišćavanju i odvođenju atmosferskih i otpadnih voda, održavanju cistoce u naselju i deponija, poslova sahranjivanja i održavanja groblja i sl; prekid u snabdevanju stanovništva vodom, toplotom, gasom i drugim vitalnim komunalnim proizvodima i uslugama);
- 2) bezbednost ljudi i imovine (prekid neophodnih saobraćajnih i drugih komunikacija, prekid održavanja ulica i saobraćajnica i javne rasvete i sl.) ili drugih neophodnih uslova za život i rad građana i drugih subjekata na određenom području.

Član 19.

U slučaju iz člana 18. ovog zakona mogu se preduzeti sledeće mere:

- 1) privremeno obavljanje pojedinih komunalnih delatnosti ili pružanje komunalnih usluga u neophodnom obimu preko drugog preduzeća ili preduzetnika (npr. javni prevoz, održavanje cistoce u gradovima i naseljima, održavanje ulica i saobraćajnica, održavanje deponija, prevoz i sahranjivanje umrlih i sl.);
- 2) privremeno obavljanje komunalnih delatnosti ili pružanje komunalnih usluga angažovanjem drugih fizičkih lica (održavanje cistoce, transport smeća, održavanje deponija, rad na crpnim stanicama, čišćenje septičkih jama i sl.);
- 3) organizovanje snabdevanja stanovništva neophodnim komunalnim proizvodima (vodom za pice).

Mere iz stava 1. ovog člana, na teret opštine, može da preduzme ministarstvo nadležno za komunalne delatnosti, ako nadležni organ opštine, i pored upozorenja, ne preduzme mere, na koje je ovlašćen, za obezbeđivanje minimuma procesa rada u javnom komunalnom preduzeću čiji je osnivač opština, odnosno ako ne obezbedi obavljanje minimuma procesa rada preduzeća ili preduzetnika kome je opština poverila obavljanje komunalne delatnosti.

Član 20.

Radi obezbeđivanja uslova za redovno održavanje i korišćenje komunalnih objekata, komunalno preduzeće, odnosno preduzetnik koji obavlja komunalnu delatnost ima pravo i obavezu da preduzima potrebne mere za zaštitu komunalnih objekata prilikom njihovog korišćenja i održavanja, uključujući i pravo

prelaska preko tude nepokretnosti.

Pravo prelaska preko tude nepokretnosti, uslove obavljanja radova iz stava 1. ovog clana, utvrđuje rešenjem opštinski organ uprave nadležan za komunalne delatnosti, u skladu sa zakonom. Komunalno preduzeće, odnosno preduzetnik, odgovara za štetu koja nastane izvođenjem radova, osim za izvedene radove na objektu za koji nije izdata građevinska, odnosno upotrebna dozvola.

Vlasnik, odnosno korisnik nepokretnosti koja se nalazi ispod, iznad ili pored komunalnih objekata (vodovod, toplovod i dr.) ne može da obavlja radove koji bi mogli da ometaju pružanje komunalnih usluga.

Clan 21.

Prava i obaveze javnog komunalnog preduzeća u pogledu sredstava u državnoj svojini, ostvaruju se u skladu sa propisima kojima se uređuje korišćenje, upravljanje i raspolaganje sredstvima u državnoj svojini i uslovi svojinskih i organizacionih promena javnih preduzeća koja posluju sredstvima u državnoj svojini, kao i aktom o osnivanju.

Promena vlasništva državnog kapitala u javnim komunalnim preduzećima može se vršiti najviše do 49% od ukupne vrednosti državnog kapitala, u skladu sa propisima kojima se uređuje pravni položaj javnih preduzeća i propisima o uslovima, načinu i postupku promene vlasništva državnog kapitala.

IV. SREDSTVA ZA RAD I RAZVOJ KOMUNALNIH DELATNOSTI

Clan 22.

Sredstva za obavljanje i razvoj komunalnih delatnosti obezbeđuju se iz prihoda od prodaje komunalnih proizvoda, odnosno usluga, dela naknada za uređivanje i korišćenje građevinskog zemljišta, samodoprinosu, kao i drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Republika učestvuje svojim sredstvima u izgradnji komunalnih objekata od strateškog značaja za Republiku ili interesa za više opština ili opštinu, u skladu sa planovima razvoja.

Clan 23.

Javno komunalno preduzeće odlučuje, uz saglasnost skupštine opštine, odnosno organa opštine koji skupština odredi o ceni komunalnih proizvoda i komunalnih usluga koju placaju neposredni korisnici (isporuka vode i toplotne energije, iznošenje kucnog smeca, gradski javni saobraćaj i dr.).

Cena komunalnih proizvoda i komunalnih usluga koju obavljaju druga preduzeća ili preduzetnici utvrđuje se na način iz stava 1. ovog clana.

Clan 24.

Elemente za obrazovanje cena komunalnih usluga cine:

- 1) vrsta, obim i kvalitet komunalnih usluga koji se utvrđuju standardima i normativima koje propiše opština;
- 2) vrednost sredstava angažovanih u pružanju usluga;
- 3) obim i kvalitet uloženog rada u obavljanju komunalnih usluga;
- 4) visina materijalnih troškova u obavljanju komunalnih usluga, prema standardima i normativima utroška energije, materijalnih i drugih troškova ili planskim kalkulacijama;
- 5) drugi elementi u zavisnosti od uslova na tržištu i specifičnosti pojedinih komunalnih usluga.

V. NADZOR

Clan 25.

Nadzor nad primenom ovog zakona i nad zakonitošću rada javnih komunalnih preduzeća i drugih preduzeća koje obavljaju komunalne delatnosti vrši opštinska, odnosno gradska uprava.

Poslove inspekcijskog nadzora nad primenom ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona i nad obavljanjem komunalnih delatnosti, vrši opštinski komunalni inspektor.

Opštinski komunalni inspektor može biti i lice koje ima višu stručnu spremu.

U vršenju inspekcijskog nadzora komunalni inspektor je ovlašćen da:

- 1) kontroliše da li se komunalna delatnost obavlja na način utvrđen zakonom i propisom donetim na osnovu zakona;
- 2) kontroliše stanje komunalnih objekata;
- 3) kontroliše da li se komunalne usluge pružaju u skladu sa utvrđenim uslovima;
- 4) naredi uklanjanje stvari i drugih predmeta sa javnih površina ako su oni tu ostavljeni protivno propisima opštine;
- 5) naredi izvršavanje utvrđenih obaveza i preduzimanje mera za otklanjanje nedostataka;
- 6) izrice i naplacuje novčane kazne na licu mesta za prekršaje po propisima koje donosi skupština opštine;
- 7) preduzima druge mere utvrđene ovim zakonom i propisima opštine.

Clan 26.

Komunalni inspektor u vršenju inspekcijskog nadzora kad utvrdi da se ometa korišćenje komunalnih objekata ostavljanjem stvari i drugih predmeta ili na drugi način, naredice korisniku, odnosno sopstveniku, ako je prisutan, da odmah ukloni te stvari, odnosno predmete, pod pretnjom prinudnog izvršenja.

Ako se lice iz stava 1. ovog člana ne nalazi na licu mesta, komunalni inspektor će, bez saslušanja stranke, doneti rešenje kojim će naložiti da se stvari i drugi predmeti uklone u određenom roku, koji se može odrediti i na casove. Ovo rešenje se nalepljuje na te stvari, odnosno predmete uz naznacenje dana i casa kada je nalepljeno i time se smatra da je dostavljanje izvršeno. Docnije oštećenje, uništenje ili uklanjanje ovog rešenja ne utice na valjanost dostavljanja.

Ako lice iz stava 1. ovog člana ne postupi po datom nalogu, komunalni inspektor odredice da se te stvari uklone o trošku korisnika, odnosno sopstvenika, preko drugog lica na mesto koje je za to određeno, o čemu ga obaveštava, ako postoji mogućnost.

Žalba protiv rešenja iz st. 1. i 2. ovog člana ne odlaže njegovo izvršenje.

VI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Clan 27.

Opština će uskladiti svoje propise sa odredbama ovog zakona u roku od šest meseci od dana njegovog stupanja na snagu.

Opština će obezbediti uslove za obavljanje komunalnih delatnosti na svom području osnivanjem javnog komunalnog preduzeca ili poveravanjem njihovog obavljanja, u skladu sa ovim zakonom najkasnije do 1. januara 1998. godine, ako te uslove nije obezbedila do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Clan 28.

Postojeca javna komunalna preduzeca nastavljaju sa radom i obavljanjem delatnosti za koje su osnovana, s tim što su dužna da usklade svoju organizaciju i opšta akta u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Odredbe ovog zakona o uslovima poveravanja obavljanja komunalnih delatnosti iz člana 8. stav 4. ovog zakona, odnose se i na javna komunalna preduzeca osnovana za obavljanje tih delatnosti do stupanja na snagu ovog zakona, s tim što se rok od pet godina racuna od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Clan 29.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o komunalnim delatnostima ("Službeni glasnik SRS", broj 44/89).

Clan 30.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".